

Andakter

För en vecka, tionde veckan.
från initiativet ”Dagligt Bröd” :- dagligtbrod.com

Måndagens morgon.

Psalm 89 - ”Se, jag vill bära ditt budskap, Herre”

Bön

Ack, Herre Jesus, hör min röst, gör dig ett tempel i mitt bröst. Uti mitt hjärta bliv och bo, så har jag tröst och evig ro. *Amen.*

Bibelläsning – Jakobsbrevet 1:5, 3:13-18.

Om någon av er brister i vishet, skall han be till Gud som ger åt alla utan förbehåll eller förebråelser, och han skall få vad han ber om (1:5).

Om någon av er är vis och erfaren [Giertz: har vishet och bildning] skall han med sin goda vandel ge prov på den mildhet som hör visheten till. Men har ni bitter avund och självhävdelse i era hjärtan skall ni inte skryta och tala osanning. Sådan vishet kommer inte från ovan utan är jordisk, oandlig, demonisk. Där det finns avund och självhävdelse, där finns också oordning och allsköns uselhet. – Visheten från ovan däremot är ren, men dessutom fridsam, försynt och foglig, rik på barmhärtighet och goda gärningar, omutlig och uppriktig. Rättfärdigheten utsås i frid och bär frukt för dem som håller frid (3:13-18).

Betraktelse

Vad är verklig vishet, dvs. en vishet som håller måttet även inför evigheten? Vanliga definitioner av vishet betonar att den inte är detsamma som en massa kunskap om allt möjligt, utan beprövad kunskap om viktiga ting, framför allt beträffande människolivets villkor och moraliska/religiösa grundordning – vishet har med praktisk livsvisdom och gott omdöme att göra. Vishetens insikter är framför allt frukten av erfarenhet och reflexion under lång tid, och har bekräftats genom många människors väl levda liv. – I

gudstroende kulturer har visheten en religiös prägel, eftersom tillvarons djupa och rätta ordning uppfattas vara given av Skaparen själv. Vishet han inte finnas utan en rätt relation till Gud.

I Bibeln är föregående styckes slutmening en självklar grundval för all vishet. ”Att frukta Herren är början till vishet, att känna den Helige är insikt” (Ords. 9:10). Detta innebar att det var svårt för medlemmar i det judiska gudsfolket att se den omgivande antika kulturens visdom som särskilt vis, hur djupsinnig och tankemässigt avancerad den än var – hedningarna kände ju inte Gud och hans vilja! Och det i sin tur, menade de (och de första kristna), förklarade den låga moraliska nivå som präglade det omgivande antika samhället.

Paulus skriver: ”Eftersom världen, omgiven av Guds vishet [som frambringat hela skapelsen, jfr Rom. 1:19-21], inte lärde känna Gud genom visheten, beslöt Gud att genom dårskapen i förkunnelsen rädda dem som tror. Judarna begär tecken och grekerna söker vishet, men vi förkunnar en Kristus som blivit korsfäst, en stötesten för judarna och en dårskap för hedningarna, men som för de kallade, judar som greker, en Kristus som är Guds kraft och Guds vishet” (1 Kor. 1:21-24).

– Anm. Paulus använder här judisk-bibliska termer: mänskligheten består av två sorters folk: judar och icke-judar. De andra kallades ”folken”, eller ibland helt enkelt ”greker”.

För Paulus, som själv mötte den Uppståndne Jesus utanför Damaskus och vet vem han är, nämligen ”Guds kraft och vishet”, innebär den verkliga visheten att en människa inte bara känner Gud som Skaparen utan också som Frälsaren (Sonen), genom Anden. Vis i Guds ögon är alltså bara den som personligen – så långt en människa kan – känner den sanne Guden. Vishetens *innehåll* är alltså avgörande för dess kvalitet och sanning – har man missförstått tillvarons grundläggande karaktär (som att Gud är källan till allt som finns och normen för all godhet), kan man inte anses vis.

Men vishet är ändå mer än ett intellektuellt korrekt tänkesätt, utan har med relationer att göra – både relationen till den gudomliga Makt som skapat allt och leder universums utveckling, och relationen till medmänniskorna. Visheten är i människors ögon en värdefull och statusgivande tillgång, och kan precis som andra sådana tillgångar hos

den som har dem leda till relationer av högmod, konkurrens och självhävdelse gentemot andra. En vishet med den *karaktären*, skriver Jakob, ”kommer inte från ovan utan är jordisk, oandlig, demonisk”.

Om den sanna visdomen har sin grund i att känna Gud, måste den också ha samma karaktär som Herren. Den ska präglas av mildhet, ödmjukhet och godhet, eftersom det är Guds sätt att relatera till oss. En tillämpning av det här finner vi i 1 Pet. 3:15-16, där aposteln skriver att de kristna ska vara ”beredda att svara var och en som kräver besked om ert hopp”, dvs. det hopp som är grundat i Kristustron. Fastän de väl vet att tron är solitt sann, ska de förklara sin kristna tro ”ödmjukt och respektfullt i medvetande om er goda sak”. Att bete sig överlägset och nedlåtande för att man ”har” sanningen skämmer och skadar sanningen, och är raka motsatsen till verklig vishet. Som Jakob uttrycker det: en kristen som får tillfälle att vittna om sin tro på Jesus Kristus skall ”med sin goda vandelage prov på den mildhet som hör visheten till”. Ro på kärleken inkarnerad måste smitta med tro verksam i kärlek.

Förbön

Himmelske Fader, du den sanna vishetens källa, tack att du har gett den här dagen och för alla dagar du har gett mig. Hjälp mig den här dagen att leva så att jag inte skadar eller skämmer sanningen, utan istället växer i den sanna visheten, som är kunskap om dig, vem du är och vad du gör och vill.

I början av denna dag och denna vecka ber vi åter om din närvaro och ditt förbarmande i och över det som nu sker: i världen, i Sverige, i vår närhet och inom oss. Tack att du ser och redan är i det som sker, tack att du inte är långt borta från någon enda av oss. Vi ber om synliga ingripanden från dig, för världens skull och för ditt rikes och din barmhärtighets skull. I Jesu namn. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem

som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Nåd och frid från Gud, vår fader, och herren Jesus Kristus. (Gal 1:3)

Bengt Holmberg

Måndagens kväll.

Psalm 570 - ”Fördolde Gud”

Bön

Ack, Herre Jesus, hör min röst, gör dig ett tempel i mitt bröst. Uti mitt hjärta bliv och bo, så har jag tröst och evig ro. *Amen*.

Bibelläsning – *ur* Första Korinthierbrevet kap 2 & 3.

När jag kom till er, var det inte med förkrossande vältalighet och vishet jag förkunnade Guds hemlighet för er. Det enda jag ville veta av när jag var hos er, det var Jesus Kristus, den korsfäste Kristus (2:1–2).

Vishet förkunnar vi för de andligt fullvuxna, men inte en vishet som hör till denna världen eller denna världens förgängliga makter. Vad vi förkunnar är Guds hemlighetsfulla vishet, som var fördold men som redan före tidens början av Gud var bestämd att leda oss till härlighet. Den kände ingen av denna världens makter till – om de hade känt till den skulle de inte ha korsfäst härlighetens herre (2:6–8).

Vem utom anden i människan vet vad som finns i människan? Ingen utom Guds Ande vet heller vad som finns i Gud. Och vi har inte fått världens ande utan Anden som kommer från Gud, för att vi skall veta vilka gåvor Gud gett oss. Därför talar vi heller inte om dessa ting med ord som mänsklig vishet har lärt oss utan med ord som Anden hart lärt oss – vi tolkar andliga ting med Andens hjälp. Den oandlige tar inte emot vad Guds Ande säger, det är dårskap för honom, och han kan inte förstå det eftersom det måste bedömas på ett andligt sätt (2:11–14).

Jag kunde inte heller tala till er, syskon [bröder], som till andliga människor, jag fick tala till sådana som var kvar i sin köttsliga natur, till spädbarn i Kristus. Jag gav er mjölk, inte fast föda; den tålde ni ännu inte. Och ni tål den inte heller nu eftersom ni fortfarande har kvar er gamla natur. För om det finns ofördragsamhet och strid hos er, har ni då inte kvar er gamla natur och lever på vanligt mänskligt vis? (3:1–3).

Betraktelse

Det finns hemligheter och hemligheter. Dottern ringer hem och säger: ”Jag kommer redan i morgon, men håll det hemligt, så det blir en överraskning för mamma!” När dottern stiger in genom dörren, är det inte längre någon hemlighet, och dess innehåll är fullständigt klart och begripligt.

Men när Jesus vid sista måltiden med lärjungarna tar brödet, tackar Gud för det, bryter och delar ut det med orden ”Tag och ät, detta är min kropp som blir utgiven för er”, är detta en hemlighet av större djup och innebörd. Lärjungarna förstår nog mer eller mindre direkt den ”ytliga”, närmaste innebörden: att Jesus syftade på sin död och gav dem del i den då de åt brödet. Men att och hur det kan vara så förblir obegripligt och i sin fulla innebörd ofattbart. Evangeliet om Jesu Kristi försoningsdöd och hur vi människor får del av den genom Herrens heliga nattvard är inte en enkel hemlighet, utan ett mysterium. Med vanligt mänskligt förnuft kan vi inte förstå det, utan måste få Andens hjälp att tro det av hjärtat. Då blir det för oss en Guds kraft till frälsning som förändrar våra liv för alltid.

Så när Paulus ”inte ville veta av något annat än Jesus”, den korsfäste, när han förde Evangeliet till korinthierna, beror det på att innehållet i Guds frälsande hemlighet är för stort och komplext för att meddelas ”med ord som mänsklig vishet har lärt oss”. Naturligtvis finns en intellektuellt och mänskligt gripbar dimension i Guds verk också, men den är inte den enda eller den viktigaste. Utan en Andens personliga kommunikation med vår egen ande når vi inte fram till sanningen (eller den till oss).

För Paulus är korsfästelsen ett belegg för den stora skillnaden mellan mänsklig och gudomlig visdom. Världens makter, operativa bakom de mer eller mindre mäktiga människorna i tiden, tyckte sig handla

förnuftigt och ansvarskännande, när de beslöt att ta livet av Jesus. Kajafas tyckte nog han fick till det väl när han sa: ”Ni fattar inte att det är bättre för er att en enda människa dör för folket än att hela folket går under” (Joh. 11:50). Den Onde bakom alltihopa begrep inte heller försoningens logik, så när han trodde att han för alltid omintetgjorde Guds Rike genom att dräpa Jesus med korset, så medverkade han till det offer som för tid och evighet möjliggör det.

Betyder nu allt detta att de kristtroende är visare än alla andra människor? Nej, det vi läser i 1 Kor 3 (och Jak. 4 från i morse) gör det omöjligt att dra en sådan slutsats. Apostlarna Paulus och Jakob är överens om att en kristen gemenskap full av interna strider och splittringar, vrede och felfinneri är oandlig, för att inte säga värre. I en sådan miljö har Anden stängts ute och Guds vishet tystnat för längesedan. Då måste vi börja om med att ”leva värdigt vår kallelse”, be Gud och varandra om förlåtelse för det onda vi släppt fram och tillåtit oss, och ödmjukt tuga tills vi hör Gud tala till oss igen i bönen.

Förbön

Tack, käre himmelske Far, för att du följer och leder ditt folk och dina barn varje dag, och för att du har gjort det också den här dagen. Tack för livet, och för livet med dig. Led mig så att jag lever ett liv som är efter din heliga vilja och som är gott för mig, och påminn mig om att du och din nåd är grunden för mitt liv.

Käre far, inför denna natt överlämnar jag till dig all oro, all rädsla och all ångest, och alla som människor som lever i detta just nu. Herre, bär oss och allt det där, så att vi inte behöver bära det själva. Herre, tack att du ser och att du vet, och för att du aldrig är långt borta från någon enda av oss. Var hos dem denna natt, kom till dem som ropar efter dig denna natt, visa dig för dem som söker dig denna natt, du som har det och är den som vi behöver. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre, *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det

bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Må han som är fridens herre skänka er sin frid, alltid och på alla sätt. Herren är med er alla. (2 Thess 3:16)

Bengt Holmberg

Tisdagens morgon.

Psalm 183 - ”Som sådden förnimmer Guds välbehag”

Bön

Himmelske Fader, också den här dagen behöver jag och vill jag höra dig tala. Därför ber jag dig nu: Gör mig stilla så att jag i tystanden kan höra din röst och de ord du har tänkt för mig. I Jesu namn. *Amen*.

Bibelläsning – Markusevangeliet 4:1-9

Sedan började han undervisa vid sjön igen. Massor av folk samlades kring honom, och därför steg han i en båt och satt i den ute på vattnet medan folket stod på stranden. Han undervisade dem med många liknelser, och i sin undervisning sade han: ”Hör! En man gick ut för att så. När han sådde föll en del på väggkanten, och fåglarna kom och åt upp det. En del föll på de steniga ställena, där det inte fanns mycket jord, och det kom fort upp eftersom myllan var tunn. Men när solen steg sveddes det och vissnade bort eftersom det var utan rot. En del föll bland tistlarna, och tistlarna växte upp och kvävde det, och det gav ingen skörd. Men en del föll i den goda jorden, det kom upp och växte och gav skörd. Det gav trettiofalt, sextiofalt och hundrafalt igen.” Och han sade: ”Hör, du som har öron att höra med.”

Betraktelse

Vår vandring genom Markusevangeliet fortsätter. För drygt en månad sedan utlades dessa versar i både en morgon- och en kvällsandakt, och vi

ska påminna oss om några av de perspektiv på dessa verser som togs upp vid de båda tillfällena.

I dagens avsnitt av vår genomläsning av Markus, vilket också Markus påpekar, börjar Jesus undervisa vid sjön igen. Det beskrivs hur Jesus förbereder sig för att alla dem som vill lyssna till honom ska kunna höra honom när han undervisar: han sätter sig i en båt och far ut en liten bit på sjön, eftersom röster och ljud hörs bättre över öppet vatten. Man kunde tänka att Jesus som är Guds son väl borde ha gudomliga resurser att kunna göra sig hörd utan särskilda förberedelser, och så är det givetvis. Men: Jesus var också fullt ut människa, som precis som du och jag kan behöva förbereda oss, för att höras.

Sedan talar Jesus om hur en såningsman gick ut för att så. Sådanne hamnade på olika typer av underlag, och endast på ett av dem blev det något som man kunde skörda. Uttydningen av det Jesus säger är inte så komplicerad: Såningsmannen är du och jag, vi har som kristna ett uppdrag att gå ut med sådden, som är det glada budskapet om Jesus Kristus och vad han har gjort för mänskligheten och kan göra för människor.

De olika underlagen är de människor vi möter som vi försöker säga något om Gud och livet med honom till. Människor tar emot sådana ord olika, för människors inre jordmåner skiljer sig åt, inte för att de är bättre eller sämre människor, utan för att det inte är rätt tid just då, den inre jordmånen är inte redo. Men inre jordmåner kan förändras. Och det finns en rätt tid för varje människa när det kommer till att ta emot den sådd som är budskapet om Gud och Jesus.

Och det är där som du och jag kommer in i bilden, eftersom vi alla är kallade till att vara just såningsmän i Guds rike. Vi är kallade att gå ut med budskapet om Jesus Kristus till alla människor. Och det finns några instruktioner och utmaningar i texten kopplat till detta vårt uppdrag. Dessa instruktioner och utmaningar är värda att stryka under.

Den första understrykningen blir att såningsmannen *gick ut för att så*. Det står ingenting om hur såningsmannen planerade, beräknade eller diskuterade igenom det han skulle göra med någon, han bara gick ut och sådde. Det kan vara en påminnelse till oss: Att fundera och inte minst be

över sitt uppdrag som såningsman är inte fel, det är något gott. Men som såningsman är uppgiften (också) att så. Planering kan vara bra, och bön är ett måste, men vi får inte glömma det som gör en såningsman till såningsman: att någonting blir sått.

Sedan kan vi tänka när vi läser liknelsen, det blir den andra understrykningen, att såningsmannen verkade vara ganska dålig på sitt jobb. Det som han sådde ut verkade hamna lite överallt, så att bara en liten del av sådden hamnade på ett ställe där det fanns god jord för sådden att växa i. Såg han inte var han slängde ut sådden? Det kan vi som läser inte veta, men en sak vet vi: vi ser inte var vi slänger ut vår sådd. Visst kan vi gissa eller misstänka att den ena eller andra personen i vår närhet kan vara mottaglig eller inte, men vi kan aldrig veta säkert. Vi kan nämligen aldrig veta vad som djupast sett pågår i en annan människas inre. Men det gör Gud, och Gud kallar oss att vara såningsmän i hans tjänst. Därför ska vi *inte* vänta in det rätta tillfället innan vi sår, för vi kan inte veta när det infaller och kan därför missa det. Istället ska vi så överallt och hela tiden, göra som Paulus säger till Timotheos i sitt andra brev till honom: *förkunna ordet, träd upp i tid och otid* (2 Tim 4:2). Så överallt och hela tiden, för åtminstone en del hamnar i den goda jorden och växer och blir till skörd, det lovar ju Jesus.

Så till den sista understrykningen, som handlar om vem dessa ord är riktade till. Det hade samlats mycket folk vid den där sjön, så Jesus talar inte specifikt till lärjungarna eller till någon annan särskilt utvald grupp som fått till uppgift att sprida budskapet om honom. Han talar till alla människor, det förtydligar han då han säger: Hör, du som har öron att höra med. Det kan inte betyda annat än att dessa saker och är din och min och alla människors uppgift, också den här dagen.

Förbön

Käre himmelske Fader, tack för den här dagen och för varje ny dag. Du, käre Herre, som ser vad som ligger framför mig den här dagen bättre än vad jag själv gör: påminn mig idag om att ta tid med dig. Gör mig till ett gott verktyg i din hand, välsigna, led och uppmuntra mig idag i mitt uppdrag som såningsman för ditt rike.

Också den här dagen ber vi att du förbarmar dig och griper in i världen. Låt fler människor få komma till klarhet med vem du är, vad du har gjort och vad du kan göra. Visa mer av dig för alla som ber om det. Kom med kraft och hälsa till de försvagade och sjuka. Kom med vishet och barmhärtighet till världens ledare, och med din nåd och frid till hela din skapelse. I Jesu namn, *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Nåd, barmhärtighet och frid från Gud fadern och från Jesus Kristus, Faderns son, skall vara med oss i sanning och kärlek. (2 Joh v. 3)

Tisdagens kväll.

Psalm 34 - ”Vänligt över jorden glänser”

Bön

Gode och underbare Gud, möt mig nu, när jag nalkas dig, kom med den stillhet som är av dig. Kom med ditt ljus, kom med din sanning. *Amen*.

Bibelläsning – Markusevangeliet 4:10-12

När han blev ensam med de tolv och de andra som var med honom frågade de honom om liknelserna. Han sade: ”Ni har fått veta Guds rikes hemlighet, men för dessa som står utanför är allt bara liknelser, för att *de skall se med sina ögon utan att uppfatta och höra med sina öron utan att förstå, så att de inte omvänder sig och får förlåtelse.*”

Betraktelse

Vår vandring genom Markus evangelium fortsätter, och denna kväll läser vi ett kort avsnitt som är insprängt mellan att Jesus undervisar en

folkskara med hjälp av en liknelse (vilket vi stannade upp vid imorse) och att han förklarar samma liknelse, men då enbart för *de tolv och de andra som var med honom* (vilket vi kommer att stanna upp inför imorgon).

Jesus blir ensam med denna mindre skara människor, som frågar honom om liknelserna. Vi får inte höra deras exakta frågor, men av Jesu svar kan vi tänka oss att de frågade efter en förklaring (vilket Jesus ger i avsnittet alldeles efter detta) samt att de frågade varför Jesus undervisade med hjälp av liknelser (det är ju faktiskt ungefär en sådan fråga som Jesus svarar på här, och detta avsnitt har i en del biblar dessutom rubriken *liknelsernas syfte*).

I Jesu svar ligger först och främst ett tilltal till oss kring varför Jesus talar i liknelser: *Ni har fått veta Guds rikes hemligheter*, det vill säga: Precis som med alla andra riken går det att få kunskap om och göra sig förtrogen med Guds rike. Men samtidigt säger Jesus att *mitt rike hör inte till denna världen* (Joh 18:36), och därför behöver detta rike också beskrivas och förklaras på ett något annorlunda sätt. Det är därför Jesu undervisning om detta rike inte består i uppräknningar av folkmängd, huvudstad och hur högt det högsta berget är och vad det heter, såsom andra länder kan beskrivas i geografiböcker. Undervisningen om Guds rike beskrivs av Jesus i termer av *hemligheter*, men: det är hemligheter som vi människor har fått tillgång till, som vi har *fått veta*. Därför undervisar Jesus med hjälp av liknelser.

Vad Jesus sedan gör är att understryka det han tidigare har velat säga med liknelsen: att människor, beroende på hur deras *inre jordmån* är beskaffad, tar emot budskapet om honom med olika resultat. Precis som budskapet om Guds rike inte rotar sig, växer till och spirar hos alla människor *vid alla tillfällen*, kan heller inte den fördjupande undervisningen om detta rike göra det. Vad Jesus här pratar om är alltså inte att människor medvetet utesluts ur Guds rike eller inte skulle kunna få del av den undervisning som kommer ifrån, handlar om och leder människor mot och in i detta rike. Vad Jesus vill understryka med sitt citat från Jesajas kallelse (Se Jes 6:9-10) är att också i detta sammanhang måste människor vara mottagliga.

Och ibland är människor det. Vi vet inte vilka människor som är det, vi vet inte var *den goda jorden* finns, därför är vårt uppdrag som såningsmän att likt

såningsmannen i liknelsen så överallt. På samma sätt är det med Guds rikes hemligheter: vi vet inte bakom vilka av alla de kritiska och förlöjligande frågor om Gud, Jesus och tron som vi kan få, som det döljer sig en genuin längtan efter att få veta mer. Därför är det gott om aposteln Petrus ord får vägleda oss här: *Var alltid beredda att svara var och en som kräver besked om ert hopp. Men gör det ödmjukt och respektfullt i medvetande om er goda sak, så att de som talar illa om ert fromma liv i Kristus får skämmas för sitt förtal.* För detta som Jesus säger, *ni har fått veta Guds rikes hemlighet.* Gäller också oss, och kan få gälla också fler, också den här dagen.

Förbön

Tack, käre himmelske Fader, också för den här dagen. Tack att du, varje dag, vill undervisa mig om ditt rikes hemligheter, tack att du vill leda mig allt närmre dig, allt längre in i relationen till dig och i kunskap om ditt rike. Gör ditt rikes hemligheter till en kunskap för mig, som jag kan ge vidare till andra. Hjälp mig att med mina ord och mitt liv visa på vem du är.

Herre, vi ber denna kväll om din frid och ro. Din frid och ro för oss själva och för de människor som finns i vår närhet. Din frid och ro överallt där det finns oro: runt omkring oss, i vårt land, och över hela världen. Kom med vishet till de styrande, helande till de sjuka, kraft till de vårdande, förbarmande till de ropande. Genom Jesus Kristus, din Son och vår Herre. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Nåd från vår herre Jesus Kristus, kärlek från Gud och gemenskap från den heliga Anden åt er alla. (2 Kor 13:13)

Onsdagens morgon.

Psalm 65 - ”Omkring ditt ord, o Jesus”

Bön

”Herre, du min herde i liv och död, stilla mina sinnen och min själ när jag nu närmar mig dig. Möt mig också den här dagen och den här stunden med din närvaro och ditt tilltal. I Jesu namn. *Amen.*”

Bibelläsning – Markusevangeliet 4:13-20

Jesus sade: ”Om ni inte förstår denna liknelse, hur skall ni då alls kunna fatta några liknelser? Vad mannen sår är ordet. Vägkanten, det är de hos vilka ordet blir sått men som knappt har hört det förrän Satan kommer och tar bort ordet som har såtts i dem. De som får sådden på de steniga ställena, det är de som tar emot ordet med glädje när de hör det men inte har något rotfäste inom sig utan är flyktiga; blir det sedan lidanden och förföljelser för ordets skull kommer de genast på fall. Hos andra har sådden fallit bland tistlarna. Det är de som hör ordet, men världsliga bekymmer, rikedomens lockelser och alla möjliga begär tränger in och kväver ordet, så att det inte ger någon skörd. Men de som har tagit emot sådden i den goda jorden, det är sådana som hör ordet och tar det till sig och bär frukt trettiofalt, sextiofalt och hundrafalt.”

Betraktelse

Också den här dagen fortsätter vår vandring genom Markus evangelium, och i läsningen denna morgon får vi ta del av hur Jesus utlägger, förklarar den liknelse som han använde för att undervisa om Guds rike alldeles tidigare (och som vi läste om igår morse): liknelsen om sådden.

Jesus utlägger för oss vad de olika underlagen som sådden faller på symboliserar, och när det kommer till samtliga ställen där sådden faller utom i den goda jorden, det vill säga *vägkanten*, *de steniga ställena* och *tistlarna*, så motsvaras dessa av olika typer av motgångar som gör att tron tar skada: det kan handla om att den onde rent bokstavligt tar tron ifrån

oss, det kan handla om *lidanden och förföljelser för ordets skull*, det kan handla om *världsliga bekymmer, rikedomens lockelser och alla möjliga begär*. Det finns med andra ord en hel del som kan inte bara störa, utan också förstöra, vårt liv med och vår relation till Gud. Men, det finns som tur är också mycket som vill hjälpa och stötta oss i detta.

Om vi för en stund betraktar oss själva, så kan vi ställa oss frågan: vilken typ av underlag eller jordmån finns i vårt eget inre? Hur har Gud och hans rike slagit rot i oss? Vilka av de svårigheter som Jesus räknar upp i texten har vi varit med om? Vad gjorde de med oss, och vad gjorde de med vår tro? Kristna är ju inte de människor som aldrig har mött vare sig lidanden eller förföljelser eller världsliga bekymmer eller rikedomens lockelser eller något annat sådant. Sådant kan vara en del av både din och min verklighet, varje dag. Kristna är inte förskonade från någon av de svårigheter som Jesus räknar upp i liknelsen, för kristen tro är inte *bara* något för de förskonade. Kristen tro är inte heller något vaccin mot svårigheter och motgångar.

Men hur kan då tron bevaras hos oss, om vi möter sådana här saker? Jo, den jordmån som finns i vårt inre, behöver vara såpass bearbetad av Guds kärlek, av Jesu försoningsgärning och av den helige Andes omsorg och ledning, så att vi förstår att de motgångar och svårigheter som vi möter, inte är argument för att Gud inte skulle finnas, att han inte skulle älska oss, eller att det inte skulle vara värt att lägga vårt liv i hans händer. Om något, så är alla sådana svåra saker som vi kan möta en inbjudan till oss att ta ett steg *ännu* längre in i vår himmelse Faders famn. De motgångar som vi kan möta är inte argument mot Guds existens eller för oss att lämna honom, det är argument för oss att vandra ytterligare i riktning mot Gud.

Den goda inre jorden, som är mottaglig för Guds sådd, är den jord som kultiveras, som brukas och underhålls, precis som en alldeles vanlig åker behöver bearbetas på olika sätt: plöjning, gödning, och så vidare. Vi har fått sådana hjälpmedel för att bruka vår inre jordmån: Guds ord, Bönen, Gemenskapen i gudstjänst och vid nattvardsbordet, tjänande av vår nästa, och så vidare. Hur gamla eller nya vi än är i vår tro så har vi fått tillgång till dessa hjälpmedel. Vi kanske inte kan bruka alla dessa varje dag av olika omständigheter, men varje dag kan vi bruka åtminstone några. Också den här dagen.

Förbön

Tack, Käre Herre, för den här nya dagen, och för varje ny dag som du ger. Jag ber dig den här dagen att du brukar mitt hjärtas åker, att du gör den god och mottaglig för det ord som du oupphörligt sår ut. Vägled och påminn mig den här dagen, så att jag med uppmärksamhet och hängivenhet söker din närhet och finner din frid.

Vi ber den här dagen också om din ledning och ditt beskydd. Vi ber om det för hela din värld, för vår del av den, för våra sammanhang, för våra närmaste och för oss själva. Kom du och präglade dem alla, på ett nytt och djupare sätt än förr. Låt din välsignelse, din frid och din glädje präglade din skapelse mer och på ett djupare sätt än förut, och visa mig hur jag kan vara med i arbetet för detta. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre, *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Nåd från herren Jesus åt alla. (Upp 22:21)

Onsdagens kväll.

Psalm 217 - ”Gud, för dig är allting klart”

Bön

Käre himmelske Fader, kom till mig och gör mig stilla, så att jag kan ta emot det som du vill ge just nu. Öppna mitt hjärtas öra för dina ljuvliga ord. Undervisa mig om din vägar. *Amen*.

Bibelläsning – Markusevangeliet 4:21-25

Jesus sade: ”Inte tas lampan fram för att ställas under sädesmåttet eller under bänken. Den sätts på hållaren. Det finns ingenting dolt som inte

skall dras fram och ingenting undangömt som inte skall komma till synes. Hör, du som har öron att höra med.” Och han sade till dem: ”Ge akt på det ni hör. Med det mått som ni mäter med skall det mätas upp åt er, och ännu mer skall ni få. Ty den som har, han skall få, men den som inte har, från honom skall tas också det han har.”

Betraktelse

Också denna kväll fortsätter vår vandring genom Markus, och Jesus fortsätter att undervisa. I den undervisning som vi får del av i vår läsning denna kväll, tycks Jesus först och främst tala om att vårt sätt att handla och leva har och får konsekvenser, inte bara i detta livet, utan också och framför allt inför det kommande.

Sin vana trogen använder Jesus vardagliga ting: *lampa*, *sädesmått*, och så vidare, som bilder för att beskriva den djupast sett obegripliga himmelska verkligheten: Guds rike som redan har brutit fram i den här världen, men som ännu inte är här fullt ut. Detta rike beskrivs nu i termer av ljus: Man tar inte fram lampan om man inte vill ha ljus, påpekar Jesus, det är att lysa som lampan är till för, att kasta ljus över det som är dunkelt och undangömt. På samma sätt är det med Gud och hans rike: ingenting kan förbli dunkelt eller undangömt när Guds ljus bryter fram i världen.

Sedan går Jesus över till att tala om att såsom vi mäter, så ska det också mätas upp åt oss, men därutöver ska vi få mer: Den som har, skall få, men den som inte har, från honom skall tas också det han har. Var menar Jesus här? Var ligger rättvisan i att den som har ska få mer, medan den som inte har ska fråntas det som han har (hur nu det går ihop?). Hur kan vi ta till oss detta?

Eftersom Jesus i liknelsen innan, och i de liknelser som följer efter denna undervisar om Guds rike, så bör vi uppfatta dessa ord som att de handlar om samma sak. När Jesus talar den här typen av ord ligger det nära till hands att uppfatta dem som varningar, vilket är något som vi människor ibland behöver höra. *Men*: vi gör klokt i att också uppfatta dessa Jesu ord om Guds rike som en inbjudan till ett djupare engagemang i det riket, till ett liv mera präglad av det riket. Tidigare i detta kapitel har Jesus talat om såningsmannen, vilket är ett uppdrag som också du och jag som försöker leva som Jesu lärjungar idag har

fått. Men i de versar som vi läser denna kväll, är fokus ett annat: inte delandet av evangeliet med andra människor, utan vårt eget inre liv, som också det måste ses till, som behöver näring och uppmärksamhet. Lampan som Jesus talar om är ju till för att lysa – därför bör vi låta Guds ljus lysa starkt och överallt i våra liv och i vårt inre. Måttet som vi mäter med väljer vi själva, antyder ju Jesus – därför bör vi använda ett riktigt stort mått när vi varje dag mäter upp den tid vi spenderar med Gud, och när vi mäter upp den generositet och kärlek som vi möter andra människor med.

Vi bör låta ljuset, som är Jesus (Joh 8:12) och Ordet (Ps 119:105), lysa starkare i våra liv och i vårt inre, den här dagen. Och vi bör låta det mått vi använder för att mäta upp vår tid med Gud, vår tid i bön och bibelläsning, vara ett rikligt mått. För Guds rikes skull och för världens skull. Och med tanke på de löften Jesus i texten idag har knutit till just detta.

Förbön

Så tackar jag dig Herre, också för den dag som nu går mot sitt slut. Tack för alla de gåvor du gav under denna dag, och tack för att du lät mig upptäcka vissa av dem. Jag ber dig: ge mig en skarpare blick för din närvaro och dina gåvor. Och hjälp mig idag att släppa in mera av ditt ljus i mitt liv, och att med ett rikligare mått mäta upp den tid och den kärlek som jag ger till dig och ditt ord, för ditt rike och för mina bröder och systrar.

Herre, också den här kvällen ber jag om din vägledning och ditt beskydd. Förbarma dig över din skapelse och allt som är i den. Vägled världens ledare och länder, vägled din kyrka och ditt folk. Kom med mer av din fred och frid in i världen, in i den här stunden, och in i varje människas inre, du som är god och trofast. Genom Jesus Kristus, vår Herre. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Nåd och frid från honom som är och som var och som kommer. (Upp 1:4)

Torsdagens morgon.

Psalm 526 - ”Att be till Gud har själv oss lär”

Bön

Ack, Herre Jesus, hör min röst, gör dig ett tempel i mitt bröst. Uti mitt hjärta bliv och bo, så har jag tröst och evig ro. *Amen.*

Bibelläsning – Jakobsbrevet 4:1-8a

Varifrån kommer all kamp och strid ibland er? Är det inte från begären som för krig i era lemmar? Ni vill ha, men får ingenting. Ni dödar av avund, men uppnår ingenting. Ni kämpar och strider. Ni har ingenting, därför att ni inte ber. Ni ber, men får ingenting därför att ni ber illa; ni vill bara tillfredsställa era begär. Ni trolösa, vet ni inte att vänskap med världen betyder fiendskap med Gud? Den som vill vara vän med världen blir fiende till Gud. Eller tror ni att det är tomma ord när skriften säger: Svartsjukt kräver Gud åt sig den ande han har låtit bo i oss? Större är dock den nåd han ger oss. Därför heter det: *Gud står emot de högmodiga, men de ödmjuka ger han nåd* [Ords 3:34]. Böj er alltså under Gud. Stå emot djävulen, och han skall fly för er. Närma er Gud, och han skall närma sig er.

Betraktelse

Kan man verkligen *be illa*, som Jakob uttrycker det här i sin rungande bot- och bättringspredikan? Är det inte *bra* ändå att be till Gud, även om bönen inte blir så välformulerad? Låt oss börja med att fundera på följande bön, som nog kan duga som exempel på vad det är att be illa.

Det är den amerikanska rocksångerskan Janis Joplin (†1970) som med sin raspiga bluesröst halvsjunger om att det gått så mycket bättre för vännerna med sina Porsche-bilar än för henne, så att det nu är dags för Gud att ingripa: ”O, Lord, won’t you buy me a Mercedes Benz... Lord, I’m counting

on you”. – Ingen tror väl att den lilla slängiga sången är tänkt som en allvarligt menad bön. Snarare är den ett stycke tonsatt avundsjuka, framförd med självironisk barnslighet (”kan du inte köpa en si eller så åt mig”, som vore Gud en curlande pappa, som köper allt som ungen pekar på).

Gud kan naturligtvis ge en bedjande allt, men det man ber om måste ju stå i samklang med vem Gud är, med Guds heliga vilja, som syftar till att leda oss till det eviga livet. (Gör en Mercedes Benz det?) När lärjungarna ber Mästaren Jesus, han som bad mycket och uppenbarligen gav sin Son vad han bad om, att lära dem att be, ger han dem en bön som också är en *skola i bön*. ”Vår Fader, du som är i himlen” påminner om Guds allmakt och hans upphöjdhet, och om att Gud är *vår*, dvs. mångas, Far – inte min egen stora Godisautomat, där jag trycker på knapparna. Tvärtemot vad vi ofta inbillar oss är inte vi själva bäst på att begripa oss själva och beställa vad som är bäst i våra liv – det är Han. Så den första hälften av Herrens bön ägnas inte åt våra egna omedelbara behov, utan handlar om sådant Gud vill: att Hans namn ska hållas heligt, Hans rike komma, Hans vilja ske på jorden. Dessa böner ska få oss att stämma in i Guds vilja i stället för det våra egna begär ivrigt räcker upp handen för att påminna Gud om.

En rätt självisk begäran om egen hälsa, rikedom och framgång är inte precis rätt våglängd för att tala med Gud, dessutom utan något tvivel för självisk för att vara nyttig för oss – själviskhet är att älska sig själv över allting, några få medmänniskor rätt mycket, och Gud??, ja vaddå? Alltså en världsbild som totalt vänder ut och in på hur verkligheten faktiskt är och som Han vill får oss att se, med Gud som alltings ursprung och mål och vi i utkanten – varelsor som faktiskt inte luktar så gott.

Med det här i bakgrunden kan vi lista en del av vad det är att ”be illa”.

Att be till någon som inte är Gud, exv. en förstoring av mig själv i stället för Gud som han faktiskt är, eller till makten Lyckan (Mammon, sa Jesus), vars enda uppgift är att förse mig med allt gott;

Att be utan kunskap om eller intresse för den sanne verkliga Gud, Skaparen, Fadern, den Allsmäktige och Barmhärtige, som sänt sin Son och Ande att frälsa oss;
Att be utan ödmjukhet, dvs. att bara tala själv, utan någon egentlig tro på att det finns en genuin motpart, som är större, visare, mäktigare och förstår mig bättre än jag

själv, och som jag först behöver lyssna på.

Att be om för litet, om "fel saker", dvs. det Gud inte vill, men 'glömma' att be för det Han verkligen vill.

Att inte tala sanning inför Gud utan tro sig kunna lura eller beveka honom med ren artighet och "riktiga" ord; en variant: att be med tvivel, dvs. utan att tro att Gud kan eller vill det jag ber om; Att inte lyssna efter Guds svar;

Att inte be "i Jesu namn", dvs. att inte ha Jesus som vän och förespråkare, att inte bekymra mig ifall jag är klädd i hans rättfärdighet, när jag kommer inför den Helige.

Förbön

Tack käre Herre, för den här dagen och för att du bjuder på varje dag. Hjälp mig, Herre, att leva och be mer i enlighet med din vilja, din makt, och ditt väsen. Hjälp mig att också lyssna så att jag kan höra och förstå att du svarar. Hjälp mig idag att på ett nytt och fördjupat sätt lita på att du hör, att du förmår, och att du förstår. Led mig den här dagen längre in i bödens land.

Käre far, den här dagen ber vi på nytt om din närvaro och ditt ingripande i världen och i allt det som sker i den just nu. Gode Gud, kom med vishet till de styrande, med helande till de sjuka, med kraft till de vårdande, med frid till de döende. Led oss igenom den här dagen, så att det får bli en dag till din ära och i din närhet. Låt oss den här dagen få upptäcka något mer av dig och av din kärlek till oss. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Väx till i nåd och i kunskap om vår herre och frälsare Jesus Kristus. Hans är härligheten, nu och till evighetens dag, *Amen.* (2 Pet 3:18)

Bengt Holmberg

Torsdagens kväll.

Psalm 590 - ”Som källor utan vatten”

Bön

Ack, Herre Jesus, hör min röst, gör dig ett tempel i mitt bröst. Uti mitt hjärta bli och bo, så har jag tröst och evig ro. *Amen.*

Bibelläsning – Jesaja 1:13-17; 29:13-16.

Kom inte med era meningslösa gåvor, jag avskyr offerröken. Nymånad, sabbat, högtidssamling – jag tål inte falskhet och fest. Jag hatar era högtider och nymånadsfester, de har blivit en börda för mig, som jag inte orkar bära. När ni lyfter era händer i bön vänder jag bort blicken. Hur mycket ni än ber lyssnar jag inte. Ni har blod på händerna. Tvätta er, rena er! Låt mig slippa se era illdåd. Sluta göra det onda och lär er att göra det goda. Sträva efter rättvisa, stöd den förtryckte. För den faderlöses talan, skaffa änkan rätt. *Jes. 1:13-17*

Herren sade: Detta folk nalkades mig med ord, deras läppar ärade mig, men deras hjärtan var långt ifrån mig, deras gudsfruktan var inlärdas människobud. Därför skall jag än en gång slå detta folk med förundran genom förunderliga gärningar. Då är det slut med de visas vishet, de förnuftigas förnuft är borta. – Ve dem som i dolda djup vill gömma sina planer undan Herren och utför sina gärningar i mörkret, dem som säger: ”Ingen ser oss, ingen vet!” Ni vänder allting upp och ner! Är leran jämställd med krukmakaren? Skall verket säga om mästaren: ”Han har inte gjort mig”? Skall det som formats av lera säga om honom som formade det: ”Han kan ingenting”? *Jes. 29:13–16*

Betraktelse

Om vi eventuellt skulle fått för oss att det i Bibeln endast är de icke-judiska folkens religion och filosofi som får underkänt för att de saknar verklig vishet och genuin fromhet, så behöver vi bara läsa de gammaltestamentliga skriftprofeterna för att inse att dessa brister är

universella och finns hos alla människor och tider – också hos gudsfolket Israel. Ibland är denna kritik av det som sker i templet så stark, att man kunde få för sig att profeterna anser att all kult och liturgi är i princip felaktig, ja, att tempelkult vore ett rent mänskligt påfund som i alla kulturer växer fram som ett egentligen ogudaktigt sätt att framkalla välsignelse från den Allsmäktige över bedjarna.

Så är det dock inte, Gud vill att hans folk ska be till honom alla tillsammans. Det är ju samme Gud som vid Sinai sluter förbund med sitt egendomsfolk Israel och ger dem sina många bud i Lagen, som i samma Lag förordnar om alla olika slags fester och högtider för dem, vad som ska offras, bedjas, sjungas och av vem. Jesus kom från en laglydig familj i detta avseende; hans föräldrar bar fram lösen för sin förstfödde och reningsoffer för hans moder, likaväl som de drog upp till Jerusalem och påskalammet vid varje påskhögtid. Hans egen sista måltid i livet var en påskalammsmåltid i Jerusalem.

Det profeterna går till rätta med är missbruket av kulten, när man använder den som ett slags sköld och barriär mot Guds egentliga krav på en människa, som går ända in i hjärtat på henne. Och det missbruket är uppenbart, när samhället samtidigt präglas av rikhaltig och lagtrogen liturgi i nationalhelgedomen **och** av blodsutgjutelse, falska domar, orättfärdighet, våld och rättsövergrepp mot samhällets svaga (änkor och faderlösa), tygellösa utsvävningar och njutningsindustri – eller som i Korinth av församlingens uppdelning i olika grupper, med social splittring och konflikter som förstör enheten till den grad att Herrens egen måltid inte kan firas på riktigt (1Kor 11:17-34).

I det första av de två Jesaja-citaten ovan handlar profetens / Guds kritik mest om social orättfärdighet och en accepterad våldskultur, ”ni har blod på händerna”. Att man utan tvekan håller på med detta på veckodagarna, medan man ägnar sig åt bön och gudstjänst och pilgrimsfärder när det är sabbat och religiös högtid, avslöjar att den s.k. bönen och gudstjänst bara är en rökrida, ett hyckleri, som Gud förkastar som outhärdligt och avskyvärt.

Det andra stycket (Jes. 29) pekar på den inre hållning som gör ett sådant handlande självklart. Den inre hållningen är, enkelt uttryckt, att man inte längre tror på Gud. Man inbillar sig att bara man lyckas dölja sina

egentliga syften och kamouflera sin orättfärdighet så gäller ”Ingen ser oss” – alltså ett förnekande av Guds existens. Gud är ett talesätt, men han ser inget, reagerar inte på något, han finns inte.

Den som tänker och handlar så är, bibliskt sett, en dåre, Psalt. 14:1 ”Dårarna tänker: ’Det finns ingen Gud!’; jfr Jesu liknelse om den Rike kornbonden, som inte gett Gud en tanke utan bara bekymrar sig om att bli rikare, så att han till slut kan säga sig: Nu är jag väl försörjd för många år, jag kan vila ut och säga till mig själv: Ät, drick och var glad, och då får höra av Gud: ”Du dåre, i natt ska ditt liv tas ifrån dig” (du har samlat skatter åt dig själv, men är inte rik inför Gud; Luk. 12:16-21).

Kanske en sådan människa skulle bestrida att hen är så gudlös och hycklande. Men det som avgör saken är inte vilka gudstjänster man deltar i och vad man säger sig tro på, utan vad ens livsföring *visar* att man tror på.

Förbön

Tack, himmelske far, för den här dagen. Tack för din nåd och din vägledning. Hjälp oss att leva så att vårt liv harmonerar med din vilja och med vår bön. Gör våra liv till en helhet där du står i centrum. Vägled oss så att allt vad vi gör och allt vad vi är, blir vår gåva till dig.

Den här kvällen och inför den här natten ber vi dig på nytt om din närvaro överallt i världen. Herre, du som vet att vi behöver dig, hjälp oss så att också vi själva förstår att vi behöver dig. Vi ber om din frid överallt där ofriden och ångesten har makten. Låt ditt ljus bryta fram och din frid breda ut sig i våra hjärtan och i hela din skapelse. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre, *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Må han som är fridens Gud helga er helt igenom, och må er ande, själ och kropp bevaras hela och oskadda, så att de är utan fläck när vår herre Jesus Kristus kommer. Nåd från vår herre Jesus Kristus åt er alla. (1 Thess 5:23, 28)

Bengt Holmberg

Fredagens morgon.

Psalm 200:3 - ”Nu växer säd för skördens tid”

Bön

Gode Gud, du som inte är långt borta från någon ända av oss, förbarma dig över mig och kom mig nära på ett sådant sätt att jag förstår att du är här. Ge mig stillhet, så att jag kan höra de ord som du har tänkt för mig. I Jesu namn. *Amen.*

Bibelläsning – Markusevangeliet 4:26-29

Jesus sade: ”Med Guds rike är det som när en man har fått utsädet i jorden. Han sover och stiger upp, dagar och nätter går, och säden groor och växer, han vet inte hur. Av sig själv bär jorden gröda, först strå, så ax, så moget vete i axet. Men när grödan är mogen låter han skäran gå, för skördetiden är inne.”

Betraktelse

Denna morgon fortsätter vi vår vandring genom Markus evangelium. Jesus fortsätter att undervisa om Guds rike, och han fortsätter att göra det med hjälp av bilder och exempel från naturen.

Vi har tidigare hört om hur Jesus talat om Guds rike som en man som går ut för att så, och om hur sådden faller lite varstans. Där underlaget, jordmånen är den rätta, där växer det upp och bär en rik skörd. Men hur växer det – och vad betyder det? Det är detta som Jesus undervisar om i de versar som vi läser denna morgon.

Precis som i liknelsen om sådden, kan vi tänka in oss själva som mannen som

sått: vi har genom våra ord och våra liv försökt att så ut, försökt hjälpa andra att få upp ögonen för vem Jesus Kristus är. Vi som försöker leva som Jesu lärjungar idag har fått det uppdraget, men sedan läser vi i texten att något mer måste hända, något som är bortom vår kontroll: *mannen sover och stiger upp, dagar och nätter går, och säden gror och växer, han vet inte hur. Av sig själv bär jorden gröda.* Gud har i skapelsen gett förmågan åt jorden att bära frukt; de frön och det utsäde som sås ut kan växa upp, förmeras och ge föda och nytt mångfaldigt utsäde, tack vare att Gud i sin skapelse har lagt ner detta i själva jorden (se 1 Mos 1:11). På samma sätt har Gud i vårt inre lagt ner en jordmån, som gör att när ordet sås ut i vårt inre, då kan det där på samma sätt växa upp, förmeras och ge föda och nytt mångfaldigt utsäde. Paulus talar på ett ställe om hur vi människor kan så (och dessutom vattna det som såtts, men att det är Gud som sköter växten (se 1 Kor 3:6).

Så är det också för oss som försöker leva som Jesu lärjungar idag. Vi ska fortsätta att så, och vattna, och gödsla och skydda plantan, och så vidare. Men vi måste göra det i tilltro att Gud är den som sköter växten, för det gör han. Den tilltron kan få sig en och annan törn, det vet många erfarna odlare och såningsmän. Då är det gott att komma ihåg, att vi kan tala om Gud med detta i bönen, och be honom om mer av tro och tillit, mer av tilltro till att han sköter växten, också den här dagen.

Förbön

Tack, käre Herre, för den här dagen. Tack för livet i din när närhet, för arbetet i ditt rike, och för vilan i din famn. Käre Herre, hjälp mig idag i mitt uppdrag som såningsman, inte minst med tilltron till att du är den som sköter växten. Hjälp mig idag att så ut i tro och förtröstan på att du vill alla människors frälsning, och på att du vill att alla människor ska leva i vetskap om dig, och i gemenskap med dig.

Vi ber idag om din närvaro och ditt ingripande i allt det som nu sker i världen. Herre, hjälp din kyrka och ditt folk att jubla och vara glada över dig, men att inte titta bort när vi ser nöden i världen. Låt din kyrka över hela jorden få vara mänsklighetens ljus, som lyser starkt i denna världens mörker. Välsigna och bevara oss, idag och alla dagar. I Jesu namn. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Må vår herre Jesus Kristus själv och Gud, vår fader, som älskar oss och i sin nåd har gett oss evig tröst och säkert hopp, uppmuntra och styrka er till allt gott i gärning och ord. (2 Thess 2:16-17)

Fredagens kväll.

Psalm 204 - "Kornet har sin vila"

Bön

Käre far, jag ber dig om stillhet och ro. Tack att jag får vara i din närhet, att jag får vila i din famn. Tack också att du har något att säga mig just i den här stunden. Hjälp mig nu att lyssna till det. I Jesu namn. *Amen*.

Bibelläsning – Markusevangeliet 4:30-34

Jesus sade: "Vad skall vi likna Guds rike vid? Vad skall vi använda för bild? Det är som ett senapskorn, som är det minsta av alla frön här på jorden när man sår det, men när det har såtts skjuter det upp och blir större än alla örter och får så stora grenar att himlens fåglar kan bygga bo i dess skugga." Med många sådana liknelser förkunnade han ordet för dem, så långt de nu kunde fatta det. Han talade bara i liknelser till dem, men när han hade blivit ensam med lärjungarna förklarade han allt.

Betraktelse

Också nu ikväll fortsätter vår vandring genom Markus, och också nu ikväll får vi lyssna till när Jesus undervisar med hjälp av en liknelse. Och också nu ikväll så hämtar Jesus liknelsen innehåll från den välkända miljön *naturen*.

Jesus börjar med att ställa två frågor, för att liksom väcka intresset hos dem som lyssnade (och hos oss som läser): *Vad skall vi likna Guds rike vid? Vad skall vi använda för bild?* Det är intressant att tänka på att Jesus använder uttrycket *vi*, när det bara är han som talar. Att han gör detta kan vi tänka på som en påminnelse till oss att också vi har fått i uppdrag att tala om Guds rike. Och eftersom det riket, och Gud som är dettas rikes ursprung och källa, inte alltid är så lätt att förstå och ringa in, eller att tala om, så kan det vara gott om också vi, när vi talar om Gud och hans rike, använder oss av bilder. Bilder som har landat i oss själva och som vi är förtrogna med.

Den bild Jesus använder i läsningen denna kväll för att förklara något av Guds rikes beskaffenhet, är bilden av ett *senapskorn*. Vi får veta att detta frö är *det minsta av alla frön här på jorden när man sår det*, men när det sedan har såtts, börjat gro, och växer upp, blir det *större än alla örter och får så stora grenar att himlens fåglar kan bygga bo i dess skugga*. Fröets möjlighet att växa upp till något stort beror alltså inte på dess storlek, utan på fröets växtkraft och på den jord den ligger i.

På samma sätt är det med Guds rike. Om de liknelser som vi nyligen har hört i denna vandring genom Markus evangelium vill stryka under att fröet behöver komma i rätt slags jord (se Mark 4:1-20) och att det är Gud som sköter själva växten om vi bara sår (se Mark 4:26-29), så vill den liknelse som vi läser denna kväll stryka under att inte heller fröets storlek spelar någon roll, när vi sår ut för Guds rike. Det är fröets, Guds rikes, inneboende kraft och den jord fröer faller ner i, som det kommer an på. Kanske är det en uppmuntran till oss att så många små frön, ofta?

Förbön

Gode Gud, himmelske Fader, tack för den här dagen och för allt du gett den här dagen. Tack för skapelsen, hjälp oss att se att och hur den förkunnar vem du är. Tack också för att du genom ditt rike är närvarande i den här världen. Tack för ditt rikes kraft, och för den nåd och frid som breder ut sig där ditt rike verkligen är. Låt ditt rike komma än mera tydligt och synligt in i vår verklighet.

Denna kväll ber vi dig, Gud, vaka över dem som vakar eller gråter den här natten, och låt dina änglar hålla vakt över dem som sover. Kom med

helande till de sjuka, med tröst till de lidande, med vila till de trötta. Låt vår sista tanke innan vi somnar få vara på dig och din kärlek, och låt vår första tanke när vi vaknar imorgon vara detsamma. Allt vi har, och allt vi bär, överlämnar vi i dina goda och starka armar. I Jesu namn. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Nåd, barmhärtighet och frid från Gud fadern och Kristus Jesus, vår herre. (2 Tim 1:2)

Lördagens morgon.

Psalm 524 - ”Är dagen fylld av oro och bekymmer”

Bön

Käre himmelske Fader, det är gott att få lita på att du hör oss när vi kommer till dig i bön. Nu ber jag om den stillhet som är av dig, så att jag förstår att du också är här just nu. I Jesu namn. *Amen.*

Bibelläsning – Markusevangeliet 4:35-41

På kvällen samma dag sade han till dem: ”Låt oss fara över till andra sidan.” De lämnade folket och tog honom med sig i båten som han satt i, och andra båtar följde med. Då kom en häftig stormby och vågorna slog in i båten, så att den var nära att fyllas. Självt låg han och sov i aktern med huvudet på dynan. De väckte honom och sade: ”Mästare, bryr du dig inte om att vi går under?” Han vaknade och hutade åt vinden och sade till sjön: ”Tig! Håll tyst!” Vinden lade sig och det blev alldeles lugnt. Och han sade till dem: ”Varför är ni rädda? Har ni ännu ingen tro?” Då greps de av stor fruktan och sade till varandra: ”Vem är han? Till och med vinden och sjön lyder honom.”

Betraktelse

Vår vandring genom Markus evangelium fortsätter, och i läsningen denna morgon möter vi Jesus i ett delvis nytt sammanhang. Så här långt i Markus har vi sett att Jesus har undervisat en hel del, han har botat många sjuka, och bekämpat onda andar. Men i läsningen den här morgonen gör Jesus något som vi inte läst om tidigare hos Markus: han utövar sin makt över elementen och skapelsen.

Jesus har beslutat att han och lärjungarna skall fara över till andra sidan av sjön (det vill säga Galileiska sjön), förmodligen för att de skulle kunna dra sig undan och få lite lugn och ro, såsom vi sett att Jesus tidigare har gjort. Väl ute på sjön blåser det upp, men trots stormen sover Jesus lugnt. När lärjungarna väcker Jesus förmanar han vinden och sjön, och det blir lugnt. Jesus ställer några rannsakande frågor till sina lärjungar, och de i sin tur fylls av någon slags skräckblandad förundran över det som hänt och det som Jesus gjort. *Vem är han? Till och med vinden och sjön lyder honom.*

Det som hände på sjön den där kvällen var viktigt för Jesu första lärjungar, eftersom det visade en ny sida av vem Jesus var för dem: Han har, vid sidan om sin undervisning, sina förmågor att hela och på annat sätt hjälpa människor också på något sätt givits auktoritet över skapelsen, den som har sitt ursprung i den Gud som Jesus kallar för sin Fader. En ny aspekt av Jesu gudomlighet blir i och med det som sker på sjön den där kvällen synlig för lärjungaskaran, och de förstår åtminstone något av storheten i detta, det märker vi av deras ord: *Vem är han? Till och med vinden och sjön lyder honom.*

Men det där som vi läser om hände på sjön den där kvällen, är något viktigt också för den som försöker leva som Jesu lärjunge idag. Även om det vi läst om denna morgon är en beskrivning av något som verkligen har skett, så har det *också* en annan och djupare betydelse för oss idag: att en av Jesu allra största gåvor till oss är stillheten, friden. Alla människor upplever åtminstone tidvis att livet är stormigt. In i just det har Gud och trons levande relation till honom något alldeles särskilt gott att ge: Frid, trots all ofrid runt omkring. Ibland behöver vi be länge om den, och ibland behöver vi be människor om hjälp att be för oss om den. Ibland är den där redan innan vi har bett om den. Men Jesus har i sitt ord lovat

oss den: *Frid lämnar jag kvar åt er, min frid ger jag er. Jag ger er inte det som världen ger. Känn ingen oro och tappa inte modet.* (Joh 14:27) Så även den här dagen är det alltså gott att ha Jesus med i båten.

Förbön

Tack, käre himmelske Fader, för den här nya dagen, och för varje ny dag som du ger. Hjälp mig idag att söka allt det av frid och kraft som jag behöver hos dig. Visa mig vid vilka källor du vill att jag skall dricka. Kom och var mig nära, låt mig aldrig glömma att jag redan har med mig dig i båten.

Käre Far, vi ber dig den här dagen för alla dem som längtar efter frid. Tack att du ger den frid som ingen annan och inget annat kan. Låt mig idag få vara ett vittne om den friden, den här dagen, i den här världen. Låt mig få bära din frid in i ofridens alla sammanhang. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Nåd och frid åt er i rikaste mått. (1 Pet 1:2b)

Lördagens kväll.

Psalms 210 - ”Jag lyfter ögat mot himmelen”

Bön

Låt oss be med psalmens ord: ”Jag lyfter ögat mot himmelen, och knäpper hop mina händer. Du käre Gud, som är barnens vän, till dig min tanke jag vänder.” *Amen.* (Sv. Ps. 210:1)

Bibelläsning – Markusevangeliet 5:1-20

De kom över till trakten av Gerasa på andra sidan sjön. När Jesus steg ur båten kom en man emot honom från gravarna. Han var besatt av en oren ande och hade sitt tillhåll bland gravarna. Inte ens med kedjor kunde man längre binda honom. Flera gånger hade han bundits till händer och fötter, men han hade slitit av kedjorna och sprängt bojorna, och ingen kunde få bukt med honom. Dag och natt höll han till bland gravarna eller uppe i bergen och skrek och sargade sig med stenar. När han nu på långt håll fick se Jesus sprang han fram och föll ner för honom och ropade högt: ”Vad har du med mig att göra, Jesus, du den högste Gudens son? Jag besvär dig vid Gud: Plåga mig inte!” Jesus hade nämligen just sagt åt honom: ”Far ut ur mannen, du orena ande!” Nu frågade han: ”Vad heter du?” Mannen svarade: ”Legion heter jag, för vi är många.” Och han bad honom enträget att inte driva dem från trakten.

Nu gick där en stor svinjord och betade på bergssluttningen. Andarna bad honom: ”Skicka bort oss till svinen, så kan vi fara in i dem!” Det lät han dem göra. Och de orena andarna for ut ur mannen och in i svinen, och hjorden rusade utför branten ner i sjön. Omkring två tusen djur var det, och de drunknade i sjön. Svinvaktarna sprang därifrån och berättade alltsammans i staden och ute på landet, och folk gick för att se vad som hade hänt. De kom till Jesus och såg den besatte, han som hade haft legionen i sig, sitta där klädd och vid sina sinnen, och de blev förskräckta. Och ögonvittnena berättade vad som hade hänt med den besatte, och om svinen. Då uppmanade de Jesus att lämna deras område. När han steg i båten bad mannen som hade varit besatt att få följa med honom. Men han lät honom inte göra det utan sade: ”Gå hem till de dina och berätta för dem om allt som Herren har gjort med dig, hur han förbarmade sig över dig.” Då gick mannen sin väg och lät alla i Dekapolis höra vad Jesus hade gjort med honom, och överallt häpnade man.

Betraktelse

Vi fortsätter att vandra genom Markus evangelium, och möter i läsningen denna kväll ännu en beskrivning av hur Jesus hjälper och upprättar. Ändå är just den här episoden annorlunda mot många andra av de avsnitt där det beskrivs hur Jesus möter och hjälper människor.

Det första som är annorlunda är att Jesus i det här avsnittet möter människor som *inte* är Judar. Det vet vi utifrån att trakten av Gerasa, öster om Galileiska sjön och Jordan, inte var befolkat av Judar, samt att det talas om *en stor svinbjord*, ett djur som judar inte höll sig med eller åt, och inte heller äter idag (jämför 5 Mos 14:3-8). I detta avsnitt sträcker sig Jesus alltså utanför den judiska värld som var helt igenom hans ursprung, och till stora delar det sammanhang i vilket han rörde sig under sin vandring och tid med de första lärjungarna.

Men: redan här får vi alltså en försmak av det faktum att Jesu ärende gäller alla människor, för den uppstående Jesus säger ju till sina lärjungar långt senare: *Gå ut överallt i världen och förkunna evangeliet för hela skapelsen* (Mark 16:15). Han är Son till den Gud som har gjort det judiska folket till sitt särskilda egendomsfolk, men som har ett ärende till hela den mänsklighet som han skapat och älskar. I denna text visar Jesus alltså något mer av vem han är: inte bara den Messias som Gud lovat att sända för att rädda sitt folk, utan *också* hela mänsklighetens frälsare.

Och till skillnad från många andra av dem som Jesus har helat, så förbjuds inte denne man att berätta om vem han mött och vad han varit med om, han uppmuntras rentav till det. Jesus säger ju: *Gå hem till de dina och berätta för dem om allt som Herren har gjort med dig, hur han förbarmade sig över dig*. Detta med *Messiashemligheten*, att Jesus vill förbli okänd under början av sin vandring för att få tid att undervisa och utrusta sina lärjungar, lägga de första stenarna i det bygge som är kyrkna och där han själv är hörnstenen (se Ef 2:20), luckras i och med denna episod upp. Det finns liksom två saker som måste ske samfällt: budskapet om Guds ingripande i världen ska föras ut till alla människor, och lärjungar som ska göra just detta behöver utrustas.

En annan sak som är annorlunda med detta avsnitt är hur detaljerat Markus beskriver den person som Jesus möter och hjälper. Mer ingående

än på andra ställen i evangelierna beskriver Markus den man som Jesus förbarmar sig över: han ensamhet, hans utsatthet, hans lidande och djupa nöd. Kanske är det tragiken i alltsammans som gjort att Markus så detaljerat beskriver det som sker här. Många av beskrivningarna i evangelierna av hur Jesus helar vill visa oss på Jesu förmåga och vilja att hela alla dem som kommer till honom, också när det handlar om stora skaror av människor. Den här berättelsens fokus är snarare Jesus medlidande med och omsorg om den enskilda människan.

Och dessa saker: Jesu ärende till alla människor, hans vilja och förmåga att gripa in, och hans omsorg om var och en av oss människor *enskilt*, gäller också den här dagen.

Förbön

Tack, käre himmelske Fader, för den här dagen. Tack för din omsorg om oss, att du vill göra dig känd och trodd av alla människor. Och att du vill göra dig än mer känd för oss som redan känner något av vem du är och vad du förmår. Ge mig ett lyhört sinne för dig, så att jag varje dag upptäcker något mer av vem du är.

Denna kväll ber vi om ditt förbarmande över hela din värld och över alla dina barn. Var hos dem, käre Herre, som ropar, dem som sargar sig själv, kom till de förtvivalade och uppgivna. Möt oss, käre Herre, du som vet vad och är den som vi behöver. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Barmhärtighet, frid och kärlek åt er i allt rikare mått. (Jud v. 2)

Söndagens morgon.

Psalm 52 - ”Herre, se vi väntar alla”

Bön

Käre Herre, också den här morgonen vill jag tala med dig. Hjälp att också lyssna till det som du vill säga, och plocka bort allt det där som just nu ligger mellan dig och mig. Gör mig stilla inför din närvaro. I Jesu namn. *Amen.*

Bibelläsning – Apostlagärningarna 2:1-11

När pingstdagen kom var de alla församlade. Då hördes plötsligt från himlen ett dån som av en stormvind, och det fyllde hela huset där de satt. De såg hur tungor som av eld fördelade sig och stannade på var och en av dem. Alla fylldes av helig ande och började tala andra tungomål, med de ord som Anden ingav dem. I Jerusalem bodde fromma judar från alla länder under himlen. När dånnet ljöd samlades hela skaran, och förvirringen blev stor när var och en hörde just sitt språk talas. Utom sig av förvåning sade de: ”Men är de inte galileer allesammans, dessa som talar? Hur kan då var och en av oss höra sitt eget modersmål talas? Vi är parther, meder, elamiter, vi kommer från Mesopotamien, Judeen och Kappadokien, från Pontos och Asien, från Frygien och Pamfylien, från Egypten och trakten kring Kyrene i Libyen, vi har kommit hit från Rom, både judar och proselyter, vi är kretensare och araber — ändå hör vi dem tala på vårt eget språk om Guds stora gärningar.”

Betraktelse

Också denna söndag läser vi en text som också kommer att läsas i många kyrkor just den här dagen. Idag, på pingstdagen, den helige Andes stora festdag och kyrkans födelsedag, läser vi från Apostlagärningarna om vad som hände den allra första pingstdagen, när den Helige Ande utgjöts över församlingen och kyrkan därmed föddes, blev till. För dessa båda, *Anden* och *Kyrkan*, hänger intimt samman: utan Anden, ingen kyrka.

Om evangelierna i Nya Testamentet har Jesus, Sonen, i fokus, så är det den Helige Ande som är huvudpersonen i Apostlagärningarna. Efter att Anden utgjuts och kyrkan föds här i dagens läsning från kapitel två, så följer berättelsen om den helige Andes fortsatta verk och ledning. Hela Apostlagärningarna är en lång beskrivning av hur Anden leder, är närvarande i ord och handling och skapar tro i många, många hjärtan, under kyrkan allra första tid.

Men så kan det finnas en risk när vi läser om denna den första tiden för den kristna kyrkan, att vi då tänker att det som hände då bara hände då, och bara kunde hända då, och att det inte kan bli så också nu, i den här tiden. Det händer ibland att några av oss som försöker leva som Jesu lärjungar idag, kanske önskar att vi hade fått leva som Jesu lärjungar *då*, under kyrkans första tid, då den Helige Ande tycktes vara så starkt närvarande och verksam, för det var den helige Ande verkligen.

Det är egentligen inget fel att önska att så vore fallet, så länge vi inser att vi trots det faktiskt är kallade att leva som lärjungar till Jesus just i den här tiden. Som kristna är vi inte kallade till nostalgi över det som varit, utan till förnyelse, till att ständigt vända åter till kärnan och ursprunget, men samtidigt göra det precis där vi är här och nu. Gud har kallat oss att leva med honom i denna världen och i denna tiden, och att bygga hans rike i denna världen och i denna tiden. Och han är med oss i detta, och utrustar oss för det, också i denna tiden.

För Gud är densamme idag som han var då. Han har ju sagt genom profeten Jesaja: *Jag är Gud, också i framtiden är jag densamme* (Jes 43:12-13). På samma sätt är Jesus, Sonen, densamme: *Jesus Kristus är densamme i går, i dag och i evighet* (Heb 13:8). Fadern är densamme, Sonen är densamme. Så varför skulle inte den Helige Ande kunna vara det?

Förbön

Tack, käre Herre, för den här dagen och för varje ny dag. Tack för att du är densamma, igår, idag och i evighet. Tack för din helige Andes närvaro, inspiration och ledning. Ge oss idag av nåd mer av allt det. Hjälp oss idag, himmelske Fader, att fira pingst, att jubla över din Ande och din Andes verk. Hjälp oss se att de du gjorde då, det kan och vill du göra också i den här tiden.

Idag ber vi särskilt med alla dem som inte har någon gudstjänst att gå till. Herre, möt oss där vi är, tala till oss också idag, låt oss få känna gemenskap med dig, du som i dig själv är gemenskap. Hjälp oss att i denna tid på ett fördjupat sätt söka dig i bönen, för vår skull, för världens skull, och för ditt rikes skull. Herre, välsigna och bevara oss i ditt namn och i din närhet, också i denna tid. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre, *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Herren välsignar dig och beskyddar dig. Herren låter sitt ansikte lysa mot dig och visar dig nåd. Herren vänder sitt ansikte till dig och ger dig sin fred. (4 Mos 6:24-26)

Söndagens kväll.

Psalm 161 - ”Helige Ande, låt nu ske”

Bön

”Himmelske far, tack för att du, som håller himmel och jord i din hand, är nära alla dem som ropar till dig. Hör, käre far, mitt rop, kom mig nära, och tala de ord som du tänkt för mig. I Jesu namn. *Amen*.

Bibelläsning – Johannesevangeliet 7:37-39

På högtidens sista och största dag ställde sig Jesus och ropade: »Är någon törstig, så kom till mig och drick. Den som tror på mig, ur hans inre skall flyta strömmar av levande vatten, som skriften säger.« Detta sade han om Anden, som de som trodde på honom skulle få. Ty ännu hade Anden inte kommit, eftersom Jesus ännu inte hade blivit förhärligad.

Betraktelse

Den här pingstdagskvällen läser vi också en text som hör särskilt till den här dagen, och som har lästs i bland annat Svenska kyrkans gudstjänster idag. *Högtiden* som beskrivs i texten är den judiska lövhyddohögtiden, *Sukkot* (se Joh 7:2), som firas till minne av hur Gud beskyddade sitt folk under ökenvandringen, då folket bodde i lövhyddor (se 3 Mos 23:39-43). Jesus talar i dessa verser om sig själv som Andens källa, ur vilken vi får dricka, men samtidigt om oss som källor i oss själva ur vilken strömmar av Anden, det levande vattnet strömmar fram, när vi lever trons liv.

Anden kan alltså beskrivas i termer av vatten, vilket påminner oss om dopet som sker i vatten. Men det är också vanligt att tala om den helige Ande i termer av vind, och det är vid den bilden som vi ska uppehålla oss denna kväll.

Det finns ett ordspråk som lyder så här: *När förändringens vindar blåser, sätter vissa upp väderkvarnar, medan andra sätter upp vindskydd*. Gud vill genom sin helige Ande inte nödvändigtvis alltid förändring, men däremot vill och kan Gud genom sin helige Ande hela tiden ge förnyelse.

Förnyelse, det är detta att glatt återupptäcka sådant vi visste om Gud och livet med honom, men som vi kanske glömt eller motat undan i ett hörn. Det kan handla om att återupptäcka saker som: *Just det!* Det var ju *detta* som Jesus sa och gjorde. *Just det!* Vi skulle ju predika det *glada* budskapet för alla människor. *Just det!* Vi skulle ju *gå ut* och göra alla folk till lärjungar. *Just det!* Vi skulle ju ha blick för alla *de där minsta, som är Jesu bröder och systrar*, för det vi har gjort för dem, det har vi också gjort för honom. *Just det!* Kyrkan är ju *Guds* tempel, ett tempel av levande stenar, där Jesus är hörnstenen.

Förnyelse är att återupptäcka, att se och märka något nytt och friskt *som jag kände igen*. Och förnyelsen kommer, när vi öppnar fönstret, kyrkans, församlingens och hjärtats fönster, och låter inte vilken vind som helst, utan den helige Andens vind blåsa in nytt liv. När förändringens vindar blåser, då måste kyrkan ibland vara ett vindskydd. Men när förnyelsens vindar blåser, Guds Helige Andes Vind, då måste kyrkan alltid vara en väderkvarn.

Samma sak gäller för oss var och en i våra liv med Gud och hans helige Ande. När den vinden blåser, och det gör den, för Anden är precis som

Fadern och Sonen densamma som han alltid har varit, då är det vår uppgift inte att vara vindskydd, utan väderkvarnar. Också den här dagen.

Förbön

Tack, käre himmelske Fader, för pingstens under, för din Helige Andes vind och närvaro i våra liv och i vår kyrka. Vi ber dig idag om väckelse och förnyelse över hela din kyrka, över den församling som vi kallar vår, och över oss var och en och våra liv med dig. Förnya vår tro, vårt hopp, och vår kärlek. Denna kväll ber vi för hela din värld: Herre, förbarma dig, var med din mänsklighet i den kamp vi nu står i. Kom till de sjuka med helande, kom till de vårdande med vishet och kraft till fördjupad omsorg. Kom till ledande med vishet, kom till de oroliga och rädda med din frid. Och kom till din kyrka och hjälp henne att vara ett vittne om dig också i denna tid. Genom Jesus Kristus, din Son och vår Herre, *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Må hoppets Gud fylla er tro med all glädje och frid och ge er ett allt rikare hopp genom den heliga andens kraft. (Rom 15:13)

Med önskan och förhoppning om Guds frid och välsignelse över dig i ditt andaktsliv.

Fredrik Borglin, 2020. Allt material får kopieras och användas helt fritt.

Bibelutdragen hämtade ur Bibel 2000, <http://www.bibeln.se>